

Verot ja veronluonteiset maksut 2009

Verokertymä aleni vuonna 2009

Veroaste eli verojen ja pakollisten sosiaaliturvamaksujen suhde bruttokansantuotteeseen oli Tilastokeskuksen tarkistettujen ennakkotietojen mukaan 43,1 prosenttia vuonna 2009. Myös vuoden 2008 veroaste oli 43,1 prosenttia. Veroaste pysyi ennallaan, sillä verokertymä ja nimellinen bruttokansantuote pienenevät prosentuaalisesti suunnilleen saman verran. Veroja ja pakollisia sosiaaliturvamaksuja kerättiin vuonna 2009 yhteensä 73,8 miljardia euroa, mikä on 7,3 prosenttia vähemmän kuin edellisellä vuonna. Vuodesta 1975 lähtien verokertymä on alentunut edelliseen vuoteen verrattuna vain kuudesti, eikä kertaakaan yhtä paljon kuin nyt.

Verot ja pakolliset sosiaaliturvamaksut sektoreittain, 2008–2009¹⁾

Sektori	Vuosi	Miljoonaa euroa	Osuus BKT:sta, %
S13+S212 Yhteensä	2008	79 648	43,1
	2009	73 838	43,1
S1311 Valtionhallinto	2008	39 624	21,5
	2009	34 114	19,9
S1313 Paikallishallinto	2008	17 502	9,5
	2009	17 600	10,3
S1314 Sosiaaliturvarahastot	2008	22 316	12,1
	2009	21 971	12,8
S212 Euroopan unionin toimielimet	2008	206	0,1
	2009	153	0,1

1) Ennakkotieto

Kotitalouksien tuloveroja kertyi vuonna 2009 22,5 miljardia euroa, lähes seitsemän prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Valtion tulovero väheni yli 21 prosenttia, kun taas kuntien tuloverokertymä kasvoi noin kaksi prosenttia. Valtion tulovero sisältää sekä ansio- että pääomatuloveron. Yhteisöveron tuotto laski noin 46 prosenttia ja oli 3,4 miljardia euroa. Kuntien osuus yhteisöverosta laski suhteellisesti vähemmän kuin valtion osuus, sillä kuntien jakoosuutta nostettiin väliaikaisesti vuonna 2009. Myös arvonlisäveroa kertyi vähemmän kuin vuotta aiemmin. Sen tuotto oli 15 miljardia euroa, kolmisen prosenttia vähemmän kuin vuonna 2008.

Vuonna 2009 valtion verokertymä oli kokonaisuudessaan 34,1 miljardia euroa, 14 prosenttia alhaisempi kuin vuotta aiemmin. Kuntien verokertymä sen sijaan kasvoi noin puoli prosenttia, ollen 17,6 miljardia

euroa. Sosiaaliturvarahastoille kertyi pakollisia sosiaaliturvamaksuja 22 miljardin euron edestä. Niistä yli 76 prosenttia oli työeläkemaksuja.

Nettoveroaste, joka tarkoittaa veroastetta vähennettynä julkisyhteisöjen kotitalouksille ja yrityksille maksamilla tukipalkkioilla, tulon- ja pääomasiirroilla, oli 18,0 prosenttia vuonna 2009. Vuonna 2008 nettoveroaste oli 21,7 prosenttia. Nettoveroasteen lasku johtui julkisten siirtojen, erityisesti maksettujen sosiaalietuuksien, kasvusta.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Verot sektoreittain ja verolajeittain, miljoonaa euroa, 2008–2009.....	4
Nettoveroaste ja julkiset siirrot, miljoonaa euroa ja osuudet BKT:sta, 1975–2009.....	5
Laatuseloste: Verot ja veronluonteiset maksut.....	6

Liitetaulukot

Verot sektoreittain ja verolajeittain, miljoonaa euroa, 2008–2009¹⁾

Sektori	Verolaji	2008	2009	Muutos, %
S13+S212 Yhteensä	-0 Kaikki verot ja maksut yhteensä	79 648	73 838	-7,3
	-1000 Tuloverot	31 064	26 505	-14,7
	-2000 Pakolliset sosiaaliturvamaksut	22 340	21 995	-1,5
	-4000 Omaisuusverot	2 048	1 903	-7,1
	-5000 Tavaroista ja palveluista maksetut verot	23 918	23 214	-2,9
	-6000 Muut verot	278	221	-20,5
S1311 Valtionhallinto	-0 Kaikki verot ja maksut yhteensä	39 624	34 114	-13,9
	-1000 Tuloverot	14 507	9 906	-31,7
	-4000 Omaisuusverot	1 134	929	-18,1
	-5000 Tavaroista ja palveluista maksetut verot	23 910	23 210	-2,9
	-6000 Muut verot	73	69	-5,5
S1313 Paikallishallinto	-0 Kaikki verot ja maksut yhteensä	17 502	17 600	0,6
	-1000 Tuloverot	16 557	16 599	0,3
	-2000 Pakolliset sosiaaliturvamaksut	24	24	-0,0
	-4000 Omaisuusverot	914	974	6,6
	-5000 Tavaroista ja palveluista maksetut verot	7	3	-57,1
S1314 Sosiaaliturvarahastot	-0 Kaikki verot ja maksut yhteensä	22 316	21 971	-1,5
	-2000 Pakolliset sosiaaliturvamaksut	22 316	21 971	-1,5
S212 Euroopan unionin toimielimet	-0 Kaikki verot ja maksut yhteensä	206	153	-25,7
	-5000 Tavaroista ja palveluista maksetut verot	1	1	-0,0
	-6000 Muut verot	205	152	-25,9

1) Ennakkotieto

Nettoveroaste ja julkiset siirrot, miljoonaa euroa ja osuudet BKT:sta, 1975–2009¹⁾

Vuosi	Verot	Julkiset tulonsiirrot	Julkiset pääomansiirrot	Julkiset tukipalkkiot	Julkiset siirrot, yhteensä	Julkisten siirtojen BKT-osuus, prosenttia	Nettoverot, verot – julkiset siirrot	Nettoveroaste, prosenttia BKT:sta
1975	6 591	2 064	169	596	2 829	15,7	3 762	20,9
1976	8 201	2 540	145	657	3 342	16,3	4 859	23,8
1977	9 041	3 075	117	727	3 919	17,5	5 122	22,8
1978	9 164	3 462	98	760	4 320	17,4	4 844	19,5
1979	10 235	3 785	107	947	4 839	16,8	5 396	18,8
1980	11 893	4 242	127	1 030	5 399	16,2	6 494	19,5
1981	14 194	4 946	171	1 176	6 293	16,8	7 901	21,0
1982	15 594	5 939	247	1 258	7 444	17,6	8 150	19,3
1983	17 235	6 998	179	1 457	8 634	18,3	8 601	18,3
1984	20 090	7 868	186	1 617	9 671	18,4	10 419	19,8
1985	22 811	9 032	185	1 721	10 938	19,1	11 873	20,7
1986	25 259	10 018	216	1 854	12 088	19,6	13 171	21,4
1987	26 249	11 015	234	1 929	13 178	19,8	13 071	19,6
1988	32 200	11 899	449	2 122	14 470	19,2	17 730	23,5
1989	35 700	13 025	353	2 241	15 619	18,5	20 081	23,8
1990	39 050	15 129	323	2 477	17 929	20,1	21 121	23,7
1991	38 648	17 845	445	2 781	21 071	24,7	17 577	20,6
1992	37 306	20 704	436	2 811	23 951	28,9	13 355	16,1
1993	37 280	22 312	1 401	2 681	26 394	31,5	10 886	13,0
1994	41 306	23 326	1 633	2 663	27 622	31,3	13 684	15,5
1995	43 855	23 730	2 669	3 102	29 501	30,7	14 354	15,0
1996	46 639	24 161	1 449	2 577	28 187	28,5	18 452	18,6
1997	49 780	24 457	356	2 603	27 416	25,5	22 364	20,8
1998	53 951	24 800	494	2 598	27 892	23,9	26 059	22,4
1999	56 166	25 428	1 028	2 610	29 066	23,8	27 100	22,2
2000	62 415	25 403	505	2 807	28 715	21,7	33 700	25,5
2001	62 335	26 430	579	2 817	29 826	21,4	32 509	23,4
2002	64 190	28 110	571	2 835	31 516	22,0	32 674	22,8
2003	64 187	29 436	434	2 843	32 713	22,5	31 474	21,6
2004	66 191	30 662	480	2 905	34 047	22,4	32 144	21,1
2005	69 120	31 722	657	2 929	35 308	22,4	33 812	21,5
2006	72 615	32 694	561	3 064	36 319	21,9	36 296	21,9
2007	77 269	33 566	604	3 118	37 288	20,7	39 981	22,2
2008	79 648	35 579	700	3 302	39 581	21,4	40 067	21,7
2009	73 838	38 813	786	3 321	42 920	25,1	30 918	18,0

1) Ennakkotieto

Laatuseloste: Verot ja veronluonteiset maksut

Tilaston tietosisältö

Tilasto sisältää tietoa valtion, kuntien ja sosiaaliturvarahastojen vuosittain keräämistä veroista ja veronluonteisista maksuista, mukaan lukien pakolliset sosiaaliturvamaksut. Lisäksi tilastossa on mukana Suomessa kerätyt veronluonteiset maksut Euroopan Unionille. Verot ja veronluonteiset maksut -tilaston käytetyin tunnusluku on veroaste, jossa verojen ja pakollisten sosiaaliturvamaksujen vuosikertymä suhteutetaan saman ajanjakson nimelliseen bruttokansantuotteeseen. Veroaste on yksi yleisimpiä julkisen sektorin koon mittareita kansainvälisessä vertailussa. Tämän lisäksi tilasto sisältää tietoa nettoveroasteen kehityksestä sekä verojen ja pakollisten sosiaaliturvamaksujen kehityksestä sektoreittain ja verolajeittain..

Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilaston laadinta perustuu kansantalouden tilinpidon laadinnassa käytettyihin perusaineistoihin. Verot kirjataan tilastossa Euroopan Tilinpitojärjestelmän ESA-95:n mukaisesti suoriteperusteisena. Suoriteperusteisessa kirjaamisessa verotulot pyritään kohdistamaan samaan ajankohtaan veron maksuvelvoitteen aiheuttaman tapahtuman kanssa. Käytännössä suoriteperusteiset kertymät määritellään ajoituskorjattujen kassakertymien avulla. Esimerkiksi arvonlisäveron osalta tilityksen viive on yleensä kaksi kuukautta. Ajoituskorjaus tarkoittaa tällöin sitä, että esimerkiksi helmikuussa valtion kassaan maksetut arvonlisäverotulot tilastoidaan edellisen vuoden verokertymiin. Tilaston tiedot ovat ajoituskorjattuna vuodesta 1988 eteenpäin. Tätä aiempia vuosia koskevat tiedot ovat kassaperusteisia, eli kyseisten vuosien tiedot sisältävät näinä vuosina tilitetyt verot.

Kansantalouden tilinpidon veroluokituksesta poiketen tilaston luokitus perustuu OECD:n Revenue Statistics -verotilaston verolajiluokitukseen.

Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tiedot pohjautuvat kansantalouden tilinpidon tietoihin, joten esimerkiksi veroaste muuttuu bruttokansantuotteen muuttuessa. Verojen ja veronluonteisten maksujen osalta kansantalouden tilinpidon lähdeaineisto koostuu pääosin julkisyhteisöjen tilinpäätösaineistoista ja hallinnollisista aineistoista. Ennakkojulkistuksessa (helmikuu) lopullisia tietoja ei ole juurikaan käytettävissä, joten tarkkuustaso on tällöin alempi kuin myöhemmissä julkistuksissa.

Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tilasto julkaistaan samanaikaisesti kansantalouden tilinpidon tietojen kanssa kaksi kertaa vuodessa, helmikuun lopussa ja heinäkuussa. Ensimmäinen ennakko julkaistaan kaksi kuukautta tilastovuoden päättymisen jälkeen.

Tiedot ovat ennakkollisia siihen saakka, kunnes kansantalouden tilinpidon tiedot ovat lopullisia eli kaksi vuotta tilastovuoden päättymisen jälkeen.

Tiedot voivat muuttua tämän jälkeenkin menetelmämuutoksista johtuvien aikasarjatarkistusten yhteydessä.

Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tiedot julkaistaan internetissä Tilastokeskuksen sivuilla. Tiedot julkaistaan myös OECD:n Revenue Statistics -julkaisussa. Veroaste julkaistaan lisäksi kansantalouden tilinpidon liitetietona ja Suomen tilastollisessa vuosikirjassa.

Tilastojen vertailukelpoisuus

Tilaston aikasarja on menetelmällisesti yhtenevä vuodesta 1988, josta eteenpäin verot on laskettu suoriteperusteisena siten, että julkisyhteisöjen keräämät verotulot on pyritty kohdistamaan samaan ajankohtaan veron maksuvelvoitteen aiheuttaman tapahtuman kanssa. Tätä aiempiin vuosiin aikasarjan vertailukelpoisuus on lievästi alempi.

Tilastokeskus julkaisee myös [Ympäristöverotilasto](#), joka perustuu kansainvälisesti yhtenäiseen tilastointikehikkoon. Ympäristöverotilasto sisältää myös yhtenä eränä ympäristöperusteiset palvelumaksut, joita ei kuitenkaan luokitella veroiksi tai veronluonteisiksi maksuiksi kansantalouden tilinpitoon perustuvissa tilastoissa.

Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

OECD:n verotilaston käyttämä verolajiluokitus ja sektoriluokituksen sovellus poikkeavat joiltakin osin kansantalouden tilinpidosta. Kokonaistasolla tilaston tiedot ovat kuitenkin yhtenevät kansantalouden tilinpidon verojen ja julkisyhteisöjen keräämien pakollisten sosiaaliturvamaksujen kanssa.

Lisätietoja

Niina Suutarinen (09) 1734 3302
Vastaava tilastojohtaja:
Ari Tyrkkö
skt.95@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute